

Красавицата и звяра

приказка от Мадам дьо Бомон

Живял някога един много богат търговец. Той имал шест деца – три момичета и три момчета. Тъй като бил разумен човек, не жалел нищо за възпитанието и обучението на децата си и им наемал какви ли не учители. Дъщерите му били много хубави, но най-малката била чудесна. Когато била мъничка, всички я наричали Хубавка и това име ѝ останало. Сестрите ѝ завиждали. Освен, че била най-хубава, била и най-добра. Двете по-големи ходели почти всеки ден на балове, на представления, на разходки и се подбивали с малката, която прекарвала времето си в четене на добри книги.

Тъй като се знаело, че тези девойки имат богати зестри, много видни търговци ги искали за жени, но двете по-големи отвърщали, че никога не ще се омъжат, освен ако се намери някой дук или поне конт. Хубавка благодаряла почтително на онези, които я искали за жена казвала, че е много малка и че иска да остане при баща си още няколко години.

Внезапно търговецът изгубил всичкото си богатство и му останала само една селска къщица далече от града. Трябвало да се пренесат в тази къща и да си изкарват прехраната с полска работа.

Като се настанили в селската къща, търговецът и синовете му се заловили да обработват земята. Хубавка ставала в ранни зори и чевръсто се залавяла да чисти къщата и да готви обяда за семейството. Като свършвала работата, сядала да почете или пък предяла и си пеела. Двете ѝ сестри, напротив, много се отегчавали. Събуждали се късно, разхождали се по цял ден и се вайкали, че нямат вече хубави дрехи.

Изминала цяла година, откакто семейството живеело усамотено. Но търговецът получил писмо, в което се казвало, че един от корабите му, натоварен със стока, е пристигнал невредим. Тази новина замаяла главите на по-големите сестри и като видели баща си да се стяга за път, заръчали му да им донесе рокли, шапки и какви ли не дрънкулки. Хубавка не поискала нищо, защото разсъдила, че парите от стоката няма да стигнат за покупките на сестрите ѝ.

– Ти не искаш ли да ти купя нещо? – я запитал бащата.

–Тъй като сам се сети за мен – отвърнала тя, – моля ти се да ми донесеш една роза, защото тука не цъфтят.

Човекът тръгнал. Но като пристигнал, го осъдили за изгубените стоки и той потегли обратно толкова беден, колкото бил преди. Оставали десет левги до къщи;

тъй като пътят минавал през гъста гора, той се изгубил. Завалил сняг, вятърът се засилил и той на два пъти падал от коня си.

Свечерило се. Помислил, че ще умре от глад и от студ, но изведнъж забелязал в края на една дълга алея силна светлина. Отправил се нататък и видял, че светлината струи от прозорците на обширен замък, целият осветен. Търговецът побързал да се подслони в него, но се зачудил, че в двореца нямало никой.

Конят му, който го следвал, видял отворена конюшня и влязъл вътре. Търговецът вързал и се отправил към замъка, но и там не видял никого. Влязъл в широка зала, къде намерил напален силен огън и маса, отрупана с ястия; на нея бил сложен само един прибор. Часовникът отброил единадесет удара, без никой да се появи. Не могъл повече да се бори с глада си, взел едно пиле и го изял на две хапки. Изпил също и няколко купи вино, та се окуражил, излязъл от залата и тръгнал да обикаля разкошно наредените салони. Най-сетне влязъл в една стая, където имало постлано хубаво легло. Тъй като минавало полунощ и бил много уморен, решил да затвори вратата и да си легне.

Събудил се на другия ден в десет часа сутринта. Много се зачудил, като намерил чисти дрехи вместо своите, които били доста износени. Излязъл да потърси коня си. Тъй като минал под един свод от рози, спомнил си какво му била поръчала Хубавка и откъснал едно клонче с няколко цвята. В същия миг се чул страшен шум, видял да се задава ужасно чудовище и едва не изгубил съзнание.

– Ти си неблагодарен – му рекло чудовището с грозен глас. – Спасих ти живота и те приех в замъка си, а ти ми се отплащаш, като ми крадеш розите, които обичам повече от всичко на света! Трябва да умреш, за да изкупиш грешката си. Давам ти четвърт час да се простиш с този свят.

Търговецът се хвърлил на земята, скръстил ръце и казал на звяра:

– Господарю мой, прости ми. Не знаех, че ще те засегна, като откъсна роза за една от дъщерите си.

– Не ме наричай господар–отвърнал зверът, – а чудовище и не се надявай да ме умилюстваш с ласкателства. Но ти ми каза, че имаш дъщери. Аз ще ти простя, ако една от дъщерите ти дойде доброволно да умре вместо тебе. Не ми възразявай, върви и ако твоите дъщери откажат да умрат вместо тебе, закълни се, че ще се върнеш до три месеца.

Горкият човек се заклел и чудовището му казало, че може да тръгне, когато пожелае.

– Но аз не искам – добавило то – да си отидеш с празни ръце. Върви в стаята, където спа, там ще намериш празен сандък. В него можеш да сложиш всичко, което ти хареса. Аз ще ти го изпратя в къщи.

При тези думи чудовището се оттеглило и човечецът си казал:

– Ако трябва да умра, поне ще съм спокоен, че мога да оставя на децата си с

какво да преживяват.

Върнал се в стаята и намерил много златни предмети. Напълнил големия сандък и го затворил. Извел коня си от конюшната и напуснал палата с тъга, голяма колкото радостта, която изпитал, когато влязъл в него. За няколко часа стигнал в малката си къща. Децата му го наобиколили, но вместо да се зарадва на техните ласки, търговецът се разплакал. Той държал в ръка клончето с рози, което донесъл на Хубавка. Подал ѝ го и рекъл:

– Хубавке, вземи тези рози. Те струват скъпо на твоя нещастен баща.

И разказал на децата си тъжното приключение, което му се случило. Двете по-големи сестри се развикали и се нахвърлили с обидни думи върху Хубавка, която не плачела.

– Защо да плача? – рекла тя. – Баща ми няма да умре. Нали чудовището е съгласно да замени с една от дъщерите му? С радост ще спася баща сище му докажа своята обич.

Каквото и да говорили, Хубавка държала на своето. Търговецът така бил обзет от мъка, че ще загуби дъщеря си, та не се и сетил за сандъка, който бил напълнил със злато. Влязъл в своята стая да си легне и се зачудил, като го намерил до кревата си. Той доверил тайната си само на Хубавка; тя го помолила да използва това богатство, за да ожени сестрите ѝ за двамина благородници, които били идвали, докато го нямало.

Когато Хубавка тръгнала с бащата, двете лоши сестри си натъркали очите с лук, за да могат да заплачат. Но братята много плакали, както и търговецът. Само Хубавка не плачела, за да не увеличава тяхната скръб.

Поели към палата и привечер го съзрели осветен както първия път. Конят се отправил към конюшната, а горкият човек влязъл с дъщеря си в голямата зала; намерили сложени великолепна трапеза с два прибора. Като се навечеряли, чули ужасен шум и търговецът взел да се сбогува през сълзи с клетата си дъщеря, защото разбрал, че чудовището пристига.

Хубавка се разтреперала, като видяла ужасния му образ, но бързо се съвзела. Чудовището я запитало дали е дошла по своя воля.

– Да! – отвърнала тя.

– Ти си твърде добра – ѝ казало то – и аз съм ти много задължен. А ти, човече, си тръгни утре сутринта и да не си посмял да се върнеш тук. Сбогом, Хубавке.

– Сбогом, чудовище – отвърнала тя.

И чудовището си отишло веднага. Търговецът и дъщеря му си легнали. Те мислили, че не ще могат да мигнат цяла нощ, но едва се намерили в леглата и очите им се затворили. В съня си Хубавка видяла една красива жена, която ѝ казала:

– Аз съм доволна от доброто ти сърце, Хубавке. Благородната ти постъпка –

да дадеш живота си, за да спасиш своя баща, няма да остане невъзнаградена.

Като се събудила, Хубавка разказала съня на своя баща, който малко се поуспокоил. Но пак заридал, когато дошло време да се раздели с дъщеря си.

След като заминал, Хубавка седнала в голямата зала и също заплакала, защото мислила, че чудовището сигурно ще я изяде вечерта. Тя решила все пак да се разходи из замъка и неволно почнала да се възхищава на неговата красота. Много се зачудила, като видяла на една врата надпис: Покоите на Хубавка. Отворила бързо вратата и била очарована от великолепието, което царяло там. Най-силно впечатление ѝ направили голямата библиотека, клавесинът и нотните тетрадки.

– Не иска да скучая – рекла си тихичко тя. – Ако трябваше да живея тука само един ден, щеше ли да струпа толкова неща?

Тази мисъл ѝ възвърнала куража. Отворила библиотеката и видяла една книга, върху която било написано със златни букви: „Пожелавай, заповядвай, тука ти си господарка“.

– Ех – казала си тя с въздишка, – не желая нищо друго, освен да видя своя клет баща и да узная какво прави сега.

И за свое най-голямо учудване, като погледнала в едно голямо огледало, видяла тяхната къща и баща си, който се връщал с тъжно лице! Сестрите ѝ излезли да го посрещнат и въпреки гримасите, които правели, за да изглеждат натъжени, радостта от загубата на сестра им личала по техните лица. След миг всичко изчезнало.

На пладнe намерила трапезата сложена и докато обядвала, се разнасяла прекрасна музика, при все че не се виждал жив човек. Вечерта, като се отправила към масата, чула стъпките на чудовището и неволно затреперала.

– Мога ли да те погледам, като вечеряш? – запитало чудовището.

– Ти си господарят тук – отговорила Хубавка.

– Не – отвърнало чудовището, – тука има само една господарка и това си ти. Стига да ми кажеш да си отида, ако те отегчавам, и аз ще изляза на часа. Кажи ми, нали ме намираш отвратителен?

– Това е вярно – казала Хубавка, – защото аз не умея да лъжа. Но вярвам, че ти си добър.

– Имаш право – рекло чудовището. – Но освен, че съм отвратителен, аз нямам и разум. Зная само, че съм звяр.

– Не може да си звяр – отвърнала Хубавка, – щом съзнаваш, че нямаш разум. Глупакът е винаги самодоволен.

– Храни се, Хубавке – ѝ рекло чудовището, – и дано не се отегчаваш в своята къща. Защото всичко тук е твое и ще ми бъде много мъчно, ако не си доволна.

Хубавка вечеряла с охота. Тя вече не се страхувала от чудовището, но се изплашила до смърт, когато то я запитало:

– Хубавке, искаш ли да ми станеш жена?

Тя му отговорила разтреперана:

– Не, чудовище.

В този миг клетото чудовище въздъхнало и се чуло такова страхотно свистене, което отекнало по целия палат. После се надигнало и казало тъжно:

– Сбогом, Хубавке!

И като напуснало стаята, от време на време се обръщало да я погледне пак.

Хубавка прекарала три месеца в този палат. Всяка вечер чудовището идвало да я посети. И всеки път Хубавка откривала по нещо добро в него. От честите срещи тя свикнала с грозния му вид. Само едно нещо причинявало мъка на Хубавка: винаги преди лягане то я запитвало дали иска да му стане жена и мъката му се увеличавала, когато тя отвърщала, че не желае.

Един ден Хубавка видяла в огледалото баща си болен от мъка, дето я е загубил. И когато чудовището ѝ рекло:

– Обещай ми, че никога няма да ме напуснеш.

Тя му отвърнала с думите:

– Аз бих ти обещала да не те напускам никога, но толкова ми се иска да видя баща си, че ще умра от мъка, ако не ме пуснеш.

– Предпочитам по-скоро аз да умра – рекло чудовището. – Ще те изпратя при твоя баща, ти ще останеш там и твоето клето чудовище ще умре от мъка.

– Не, твърде много те обичам, за да искам да ти причиня смъртта – отвърнала Хубавка през сълзи. – Обещавам да се върна след осем дена.

– Ще бъдеш там утре заранта – рекло чудовището. – Но помни обещанието си. Когато пожелаеш да се върнеш, трябва само да сложиш своя пръстен на масата. Сбогом, Хубавке.

При тези думи чудовището въздъхнало и Хубавка си легнала тъжна, че го е наскърбила. На сутринта се събудила в бащината си къща; разклатила звънчето, което висяло до леглото ѝ и дошла прислужницата, която надала вик на изненада. Бащата дотичал и едва не умрял от радост, като видял отново скъпата си дъщеря. Хубавка се облякла, съобщили на сестрите ѝ и те пристигнали с мъжете си.

И двете сестри били нещастни. По-голямата се била оженила за много хубав благородник, но той бил увлечен в собствената си красота, от сутрин до вечер се занимавал само със себе си и не обръщал никакво внимание на своята жена. Втората се оженила за човек с остър ум, но той си служел с него само да вбесява хората, най-вече собствената си жена.

Сестрите на Хубавка едва не умрели от яд, когато я видели облечена като принцеса, по-красива от зората. И веднага скроили план как да я погубят.

– Сестро – рекла по-голямата, – хрумна ми нещо: да я задържим тука

повече от осем дни. Глупавото ѝ чудовище ще се разгневи, дето не е удържала думата си, и ще я разкъса.

– Имаш право, сестро – отвърнала другата.

След като взели това решение, те отишли при сестра си и били толкова ласкави с нея, че Хубавка се просълзила от радост. Когато осемте дни изминали, двете сестри почнали да си скубят косите и изглеждали толкова натъжени от нейното заминаване, че тя обещала да остане още осем дни.

Но Хубавка се терзала при мисълта, че причинява мъка на своето клето чудовище. През десетата нощ тя сънувала, че е вече в градината на палата и че вижда чудовището полумъртво простряно на тревата. Хубавка се стреснала и заплакала. Сложила пръстена си върху масата и на сутринта с радост видяла, че се намира в палата на чудовището. Но то не се появило. Хубавка прекосила целия палат, като го зовяла силно. След като претърсила всички кътчета, спомнила си своя сън, изтичала в градината към потока, където го била видяла насън. Намерила клетото чудовище паднало в безсъзнание и го помислила за мъртво. Хвърлила се върху него, без да изпитва ужас от неговия вид, усетила, че сърцето му още бие, гребнала вода от потока и напръскала главата му. Чудовището отворило очи и казало на Хубавка:

– Ти не удържа обещанието си, мъката ми по теб ме погуби и реших да умра от глад. Но аз се разделям с живота спокойно, защото имах щастието да те видя още веднъж.

– Не, мое скъпо чудовище, ти няма да умреш – извикала Хубавка, – ти ще живееш. В този миг аз ти давам ръката си.

Едва изрекла тези думи, замъкът заблестял в светлини, бенгалски огньове, музика, всичко било празнично. Тя се обърнала към милото си чудовище. Но то било изчезнало и на негово място стоял един красив принц, който коленичил, за да ѝ благодари, че е премахнала чародейството, което тежало над него. При все че принцът заслужавал внимание, тя не могла да не попита къде е нейното чудовище.

– Ето го в краката ти – ѝ рекъл принцът. – Една зла фея ми отреди да остана в онзи вид, докато някоя девойка се съгласи да се ожени за мен. Предлагам ти короната си, без да забравям колко много ти дължа.

Отправили се заедно към замъка. Хубавка едва не умряла от радост, като срещнала в голямата зала баща си и цялото си семейство, както и красивата жена, която видяла в съня си и която била пренесла всички в замъка.

– Хубавке – ѝ казала жената, която била фея, – ела да получиш наградата за своя избор. Ти предпочете добродетелта пред красотата и разума и заслужаваш да намериш всичките тези качества събрани у едно същество. Затова ще станеш велика царица. Колкото за Вас, госпожи – казала феята на двете сестри, – тъй като

познавам Вашите сърца и всичката злоба, която се таи в тях, превърнете се в две статуи! Вие ще стоите край портите на двореца на своята сестра и ще можете да възвърнете прежния си вид само ако осъзнаете грешките си. Но аз се боя, че завинаги ще останете статуи.

Източник:

http://www.ma-mere-loye.eu/beauty_and_beast.htm

Материала подготви:

Десислава Димитрова